

Rapport

Rapport over een klacht over de beheerder van het regionale politiekorps Fryslân te Leeuwarden.

Datum: 21 juni 2012

Rapportnummer: 2012/111

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de politie geen gevolg geeft aan de afspraken die met hem zijn gemaakt over het contact met de politie, na de afhandeling van zijn klacht op 23 augustus 2011.

Verder klaagt verzoeker over het uitblijven van een schriftelijk excuus na het gegrond verklaren van zijn klacht.

Bevindingen

Feiten en Visies

Wat vooraf ging

Op 19 april 2011 diende verzoeker een klacht in over de gedragingen van de politie Fryslân. In zijn uitgebreide brief beschreef verzoeker - onder verwijzing naar zijn eerdere klaagschrift van 14 augustus 2010 - de problemen die hij ondervindt met zijn burens. Verzoeker was op dat moment nog geen tien maanden in Friesland woonachtig en werd direct geconfronteerd met "terreur" van zijn burens. Verzoeker betichtte de politie in zijn brief van willekeur, persoonlijke rancune en "natte vingerwerk" waar het gaat om zijn aanhouding. Verzoeker voelde zich door de opstelling van de politie in de steek gelaten.

Op 16 april 2011 werd verzoeker aangehouden in zijn woning. Hij schreef daarover:

"...(...) word ik zelf ondubbelzinnig vernederd in mijn woning gefouilleerd en word ik weer ten overstaan van mijn buurtgenoten afgevoerd en gedurende bijna twee uren in een politiecel opgesloten..."

Over het contact met de politie verwees verzoeker naar de brief die hij naar aanleiding van zijn eerdere klachten van de teamchef had ontvangen. De brief van 6 september 2010 aan verzoeker bevat een gespreksverslag van het gesprek dat op 25 augustus 2010 tussen verzoeker en de teamchef plaatsvond naar aanleiding van zijn klacht van 14 augustus 2010.

Uit de weergave van het gesprek met verzoeker komt naar voren dat de teamchef tegenover hem heeft benadrukt dat de politie zich terughoudend zal opstellen in het burencollict. De buurtagent krijgt de opdracht geen rol meer te spelen en te verwijzen naar hulpverlenende instanties en de gemeente. Verder bevestigde de teamchef zijn toezegging om in voorkomende gevallen geen persoonlijk contact te zoeken maar desgewenst telefonisch een afspraak te maken.

De teamchef eindigde de brief met de mededeling dat hij het gedrag van de buurtagent niet dusdanig buitensporig acht dat een excuus op zijn plaats is. Volgens de teamchef zou verzoeker tijdens het gesprek hebben aangegeven dat volgens verzoeker een excuus achterwege kon blijven omdat hij het gesprek als plezierig had ervaren.

Verzoeker kon zich niet vinden in de afdoening van de teamchef en diende op 19 april 2011 een klacht in bij de korpsbeheerder.

In zijn klachtbrief geeft verzoeker, verwijzend naar de aanhouding in zijn woning op 16 april 2011 aan, dat niet iedere politieambtenaar zich gehouden heeft aan de afspraak hem terughoudend te benaderen.

Afhandeling van de klacht van 19 april 2011

Naar aanleiding van de klacht van verzoeker vond op 27 mei 2011 een gesprek plaats met de groepschef. Tijdens dit gesprek werden wederom afspraken gemaakt over het contact tussen verzoeker en de politie, voor als er weer problemen zouden zijn met de burens.

In de brief aan verzoeker van 27 mei 2011 werden de afspraken als volgt beschreven:

"... Wij gaan er vanuit dat contact tussen u de politie tot het minimum beperkt kan blijven. Wel wordt u van harte uitgenodigd om contact met de politie op te nemen, wanneer u dit noodzakelijk acht.

Wanneer u zich schuldig maakt aan een ernstig misdrijf en daarvan hier bij de politie een aangifte binnenkomt, dan is er de mogelijkheid dat u in uw woning wordt aangehouden en overgebracht naar het politiebureau. Wanneer er aangifte tegen u wordt gedaan van een misdrijf, dan wel een poging daartoe, wordt u telefonisch dan wel schriftelijk aan het bureau van de politie uitgenodigd. U geeft dan gevolg aan deze uitnodiging. Uiteraard vervult u hierin geen uitzonderingspositie. Deze regelgeving geldt voor een ieder. In het kader van ons gesprek leek het mij zinvol een en ander schriftelijk aan u te bevestigen..."

Verzoeker was niet tevreden met de afdoening van zijn klacht door de groepschef. Hij verzocht op 16 juli 2011 om formele behandeling van zijn klacht. In zijn reactie op de bevindingen geeft verzoeker aan op 8 juni 2011 aan de klachtencoördinator te hebben verzocht om formele behandeling van zijn klacht.

De belangrijkste klacht ging over het disproportionele handelen van de politie tijdens de aanhoudingen van verzoeker. Ook richt de klacht zich tegen de vooringenomenheid van de politie in het burencnflict waarbij verzoeker betrokken is. Dit zou blijken uit de inhoud van een e-mail van de buurtagent. In de betreffende e-mail van 18 april 2011 van de buurtagent staat:

"..Het is het weekend weer uit de hand gelopen bij X uit Y. Hij heeft zijn bureaus bedreigd en is door ons aangehouden voor bedreiging. Het is zaak dat er wat gaat gebeuren, want de bevolking is hem goed zat..."

Volgens het advies van de klachtenadviescommissie van de Noordelijke Adviesraad Politie verklaarde de groepschef over de inhoud van het gesprek met verzoeker dat hij excuus heeft aangeboden voor de inhoud van een e-mail van de buurtagent en dat de aanhouding, alhoewel formeel correct, anders gekund had. Verzoeker ontkende deze mededelingen van de groepschef.

Tijdens de hoorzitting verklaarde hij het gesprek - in tegenstelling tot de bevindingen van de groepschef - als zeer teleurstellend te hebben ervaren. Verzoeker gaf aan dat hij een groot deel van het gesprek had gehuild en hij door de groepschef was uitgelachen. De groepschef zou geen excuus hebben aangeboden.

Conclusie korpsbeheerder

De korpsbeheerder volgde het advies van de klachtencommissie en achtte de klachten van verzoeker op 23 augustus 2011 gegrond.

In zijn overwegingen stelde de Noordelijke Adviesraad politie:

"...De commissie stelt vast, dat de politie geen schriftelijke excuses heeft aangeboden voor de onprofessionele en van bevoordeling getuigende e-mail van de buurtagent. De commissie is van mening dat hoewel formeel correct, de politie toch op andere wijze met de aanhoudingen van klager om had moeten gaan en hem eenvoudig op het bureau had kunnen ontbieden. Blijkens de verklaring van (...) (de groepschef) is de politie die mening ook toegedaan. De commissie stelt daarmee vast, dat de aanhouding disproportioneel is geweest.

De commissie is van mening dat de inhoud van het e-mailbericht blijkt geeft van een eenzijdige benadering van de problematiek en kennelijk alle schuld bij de heer S. (verzoeker) legt, zonder dat duidelijk is waarom. Aldus is de indruk, dat er sprake is van vooringenomenheid terecht en begrijpelijk..."

Klacht bij de Nationale ombudsman

Op 5 september 2011 ontving de Nationale ombudsman een klachtbrief van verzoeker over de wijze waarop de politie heeft gehandeld na de beslissing van de korpsbeheerder.

Verzoeker klaagde er met name over dat geen schriftelijke excuses zijn aangeboden door de politie voor de inhoud van de e-mail van de buurtagent. Verder klaagde verzoeker over het niet nakomen van afspraken door de politie.

In het kader van het onderzoek werd informatie opgevraagd over de afhandeling van de aangiften van verzoeker. Verder werd een interview afgenomen van de teamchef.

Lezing politie Fryslân

Aanhouding

Op 5 december 2011 legde de teamchef in het kader van het onderzoek een verklaring af over de klachten van verzoeker. In zijn verklaring gaf de teamchef aan dat, alhoewel tijdens de behandeling van de klacht is geconcludeerd dat de aanhouding op een andere wijze uitgevoerd kon worden, formeel correct is gehandeld. Er was toestemming van de officier van justitie om verzoeker aan te houden. De politie ziet dan ook geen aanleiding om verzoeker schriftelijk excuus aan te bieden voor de aanhouding. Een op schrift gesteld excuus over de inhoud van de e-mail van de buurtagent achtte de teamchef niet opportuun na het gesprek met de groepschef.

Verloop contact

De teamchef gaf aan dat het contact tussen verzoeker en de buurtagent over het conflict met zijn burens niet soepel was verlopen. Verzoeker had aangegeven geen prijs te stellen op een persoonlijk bezoek van de buurtagent. Dit leidde tot een klacht. De buurtagent zou zijn taak niet serieus nemen.

Over het contact tussen verzoeker en de politie verklaarde de teamchef dat er afspraken zijn gemaakt met als doel duidelijkheid te bieden over hetgeen verzoeker kan verwachten van de politie. Ook wilde de politie verdere escalatie en misverstanden voorkomen. Een van de afspraken is dat verzoeker eerst telefonisch wordt benaderd indien daartoe aanleiding is. Van verzoeker wordt verwacht dat hij eveneens eerst telefonisch contact opneemt met de politie als hij aangifte wil doen. Het is niet de bedoeling dat verzoeker zich persoonlijk bij het bureau vervoegt om een melding te doen. De teamchef ziet er op toe dat zijn medewerkers deze afspraak strikt naleven. Als er sprake is van een levensbedreigende situatie dan komt de politie vanzelfsprekend direct ter plaatse. Het gaat dan om prioriteit 1 meldingen, aldus de teamchef.

Afhandeling aangiften

Over de afhandeling van de aangiften van verzoeker tegen zijn burens verklaarde de teamchef dat er onvoldoende opsporingsindicaties zijn om de aangifte door te sturen naar het Openbaar Ministerie. Verzoeker heeft daarvan volgens de teamchef afloopberichten ontvangen.

De teamchef is van mening dat er door de politie en door de gemeente voldoende tijd en aandacht is geschonken aan de problemen tussen verzoeker en zijn burens. Er zijn diverse gesprekken gevoerd met onder meer de burgemeester en de woningbouw-vereniging. Aan

verzoeker en zijn burens is volgens de teamchef door de gemeente en zijn burens mediation aangeboden. Dit aanbod werd afgeslagen.

De teamchef gaf aan het te betreuren dat de inzet van de politie door verzoeker voortdurend negatief wordt uitgelegd:

"...Wij kiezen geen partij, maar hebben ons te houden aan onze politietaak. De strafrechtelijke benadering door beide partijen biedt echter geen oplossing..."

Reactie van verzoeker op de verklaring van de politie

Op 9 januari 2012 reageerde verzoeker op de verklaring van de teamchef. Hij gaf aan zich volstrekt niet te kunnen vinden in de door de teamchef afgelegde verklaring. Verzoeker stelde het bedenkelijk te vinden dat de teamchef zich achter de juridische aspecten van de aanhouding verschool. De mededeling dat de politie verwacht dat ook hij eerst telefonisch contact opneemt met de politie alvorens aangifte te doen maakt volgens verzoeker geen onderdeel uit van de gemaakte afspraken en is hem niet bekend.

Contact gemeente/woningcorporatie

Ook hekelde verzoeker de opmerking van de teamchef dat door de politie en de gemeente voldoende aandacht is geschonken aan de problemen. Verzoeker gaf aan het tegendeel te ervaren.

Verzoeker stelde dat de gemeente in tegenstelling tot de bewering van de teamchef nooit ergens bij betrokken is geweest. Verzoeker werd uitgenodigd door de burgemeester na de brief die hij op 31 augustus 2011 aan het college van burgemeester en wethouders stuurde. Het gesprek met de burgemeester vond plaats op 15 september 2011.

Verzoeker schreef over het verloop van het gesprek:

"... Het met de burgemeester (...) gevoerde gesprek heb ik als buitengewoon plezierig ervaren. De burgemeester heeft het gesprek met haar brief van 25 november 2011 bevestigd..."

Aan het begin van het gesprek kwam volgens verzoeker direct een voorstel van de burgemeester voor mediation aan de orde. In het vervolg van het gesprek zag de burgemeester volgens verzoeker in dat mediation niet meer realistisch was.

Verzoeker stelde dat de kantonrechter naar aanleiding van een vordering tot huisuitzetting tot dezelfde conclusie kwam in zijn vonnis van 14 september 2011. De kantonrechter stelde vast dat er sprake is van een verstoorde, niet voor herstel vatbare verstandhouding tussen verzoeker en zijn buurtgenoten. De vordering werd overigens afgewezen.

Over het gesprek met de woningcorporatie gaf verzoeker aan dat er slechts één concreet gesprek heeft plaatsgevonden en wel op 11 oktober 2010.

Het ging volgens verzoeker om een initiatief van de woningcorporatie. Het doel van het gesprek was de omgang tussen de burens te verbeteren.

Volgens verzoeker was er overigens geen sprake van een mediation maar zijn op 11 oktober 2010 afspraken gemaakt over parkeergedrag en elkaar met rust laten.

Volgens verzoeker waren de burens nimmer van zins om zich te houden aan de tijdens de mediation gemaakte afspraken. Op 3 november deden zij aangifte tegen verzoeker.

Verzoeker stelde in zijn reactie dat het aanbod van mediation door hem niet is afgeslagen en dat in het gesprek met de burgemeester is onderkend dat mediation na alles wat er gebeurd is geen zin had.

Aangiften

De mededelingen van de teamchef dat hij op de hoogte is gesteld van de afhandeling van zijn aangiften stroken volgens verzoeker niet met de waarheid. Verzoeker stelde dat hij op vijf aangiften, ondanks telefonisch navragen, niets heeft vernomen.

Als bijlagen stuurde verzoeker de afschriften van twee processen-verbaal van aangiften:

De aangifte van 9 maart 2011 betreft belediging, smaad en laster. De aangifte van 16 april 2011 betreft het doen van valse aangifte.

Brief van de burgemeester

Over het onderwerp mediation schreef de burgemeester in haar brief van 25 november 2011 in vervolg op het gesprek met verzoeker op 15 september 2011:

"...Primair is mijns inziens de oplossing in mediation gelegen. Door de verscheidene zaken bespreekbaar te maken ontstaat er ruimte om iedereen de mogelijkheid te bieden hun verhaal te doen en samen naar oplossingen te kijken.

U heeft aangegeven dat u dit somber inziet. Het stadium van in gesprek treden is uw inziens een gepasseerd station gezien de loop van de gebeurtenissen..."

De burgemeester schreef verder in de brief dat met verzoeker is gesproken over een verhuizing naar een andere gemeente met goede afspraken. Na tussenkomst van de burgemeester vond op 1 november 2011 een gesprek plaats tussen verzoeker en de wethouder van die andere gemeente. De uitkomst van dit gesprek werd door verzoeker teleurstellend genoemd, aldus de burgemeester. De wethouder verwees verzoeker naar het reguliere traject voor het zoeken van een woning.

De burgemeester stelde vast dat er op dat moment geen aanwijzingen waren om tot andere maatregelen te komen.

Afhandeling aangiften verzoeker

Op 9 maart 2011 werd door de politie proces-verbaal opgemaakt van de aangifte van belediging. De politie liet desgevraagd weten dat deze aangifte naar het Openbaar Ministerie is gezonden. Op 16 april 2011 deed verzoeker aangifte van valse aangifte. Het proces-verbaal van deze aangifte heeft de politie gevoegd bij het dossier over de aangifte van bedreiging door verzoeker waarvoor verzoeker destijds is aangehouden. Het dossier is naar het Openbaar Ministerie gezonden. Verder is door de politie op 10 september 2011 proces-verbaal opgemaakt van de aangifte van vernieling. Aan verzoeker is schriftelijk meegedeeld dat er onvoldoende aanknopingspunten zijn voor een nader onderzoek.

Contact vertegenwoordiger woningcorporatie

Telefonisch bevestigde een vertegenwoordiger van de woningcorporatie tegenover de behandelend onderzoeker dat er een bemiddelingsgesprek heeft plaatsgevonden op 11 oktober 2010 tussen verzoeker en enkele van zijn burens. De overwegingen van de woningbouwvereniging om een gesprek tussen verzoeker en zijn burens te organiseren waren:

- de aanhoudende klachten van verzoeker en zijn burens;
- de civiele procedure die verzoeker tegen zijn burens had aangespannen;
- de klachten die verzoeker tegen de woningbouwcorporatie aanhangig had gemaakt;
- het voornemen van de woningcorporatie om een procedure tot ontbinding van het huurcontract met verzoeker aan te spannen.

Volgens de medewerker van de woningcorporatie zag verzoeker aanvankelijk geen heil in een gesprek met zijn burens, maar zegde hij zijn medewerking uiteindelijk toch toe, zij het onder bepaalde voorwaarden.

Tijdens het gesprek bleek dat verzoeker en zijn burens over diverse onderwerpen onenigheid hebben. Op tafel komt onder meer de erfafscheiding, de overlast van huisdieren, parkeeroverlast, privacy-schending en bejegening.

De medewerker van de woningcorporatie bevestigde dat het gesprek leidde tot een afspraak over het parkeren van de auto van de burens. Verzoeker zegde toe dat hij de procedure tegen zijn burens zal intrekken. Verzoeker beloofde bovendien dat hij zijn burens met rust zal laten zolang zij dat ook doen. Ook de mededeling van verzoeker dat de afspraken reeds na korte tijd teniet werden gedaan, onderschreef de betrokken

medewerker.

Reactie van verzoeker na het aanbieden van het verslag van bevindingen

Op 22 mei 2012 stuurde de Nationale ombudsman het verslag van bevindingen aan de beheerder van het regionale politiekorps Fryslân en verzoeker. In een persoonlijke brief aan de Nationale ombudsman tekende verzoeker op 25 mei 2012 protest aan tegen het feit dat in het kader van het onderzoek een vertegenwoordiger van de woningcorporatie is gehoord. Verzoeker vraagt om de passage in de bevindingen over het horen van de vertegenwoordiger van de woningcorporatie te schrappen. Op 6 juni 2012 ontving verzoeker een reactie op zijn brief aan de Nationale ombudsman. Een weergave van deze brief is in de bijlagen bij dit rapport opgenomen.

Op 7 en 8 juni 2012 reageerde verzoeker op de inhoud van het verslag van bevindingen.

In het verslag van bevindingen zijn een aantal opmerkingen van verzoeker verwerkt.

Na lezing van het verslag van bevindingen was de slotconclusie van verzoeker dat het voor hem een buitengewoon wrange conclusie is te moeten constateren dat de politie Friesland getuige haar houding en de reacties, in de ogen van verzoeker, blijkt geeft van grove ongeïnteresseerdheid over het aan hem aangedane leed. Verder gaf verzoeker aan het niet eens te zijn met de te summiere omschrijving van zijn klacht. Er is bovendien, volgens hem onvoldoende aandacht voor de voor verzoeker traumatisch verlopen aanhouding door de politie op 16 april 2011.

Verder wees verzoeker erop dat met onder het kopje "verloop contact" een onderscheid gemaakt dient te worden tussen het contact dat verzoeker had met de buurtagent na zijn vestiging in Friesland. Deze buurtagent is inmiddels met pensioen en is niet de buurtagent die de gewraakte e-mail heeft geschreven. De reactie van de politie over de afhandeling van zijn aangiften achtte verzoeker typerend voor de houding van de politie: de verklaringen bevatten diverse tegenstrijdigheden, aldus verzoeker.

Beoordeling

Waaraan toetst de Nationale ombudsman?

De-escalatie

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid in haar contacten met de burger escalatie probeert te voorkomen of te beperken.

Communicatievaardigheden en een oplossingsgerichte houding zijn hierbij essentieel.

Betrouwbaarheid

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid binnen het wettelijk kader en eerlijk en oprecht handelt, doet wat zij zegt en gevolg geeft aan rechterlijke uitspraken. Het vereiste van betrouwbaarheid brengt onder meer mee dat de overheid afspraken en toezeggingen nakomt.

Hoe luidt het oordeel?

Het onderzoek van de Nationale ombudsman richtte zich primair op de volgende gedragingen:

dat de politie geen gevolg geeft aan de afspraken die met hem zijn gemaakt over het contact met de politie, na de afhandeling van zijn klacht op 23 augustus 2011;

het uitblijven van een schriftelijk excuus na het gegrond verklaren van zijn klacht.

Contact met de politie

Uit het onderzoek komt naar voren dat verzoeker kort na zijn vestiging in Friesland expliciet aangaf geen prijs te stellen op bemoeienis van de buurtagent. In de weergave van het gesprek dat plaatsvond op 25 augustus 2010 tussen verzoeker en de teamchef is uitdrukkelijk vastgelegd dat de buurtagent zich terughoudend zal opstellen in het buurtconflict en in voorkomende gevallen zal verwijzen naar hulpverlenende instanties en de gemeente. Ook wordt afgesproken dat persoonlijk contact wordt vermeden. Er zal vooraf telefonisch een afspraak worden gemaakt als contact met de politie noodzakelijk is. De laatstgenoemde afspraak wordt gelogenstraft door verzoekers aanhouding in zijn woning op 16 april 2011. Een nieuwe klachtenprocedure is het gevolg. De klacht over verzoekers aanhouding op 16 april 2011 wordt door de korpsbeheerder op 22 augustus 2011 gegrond verklaard. Gelet op de moeizame relatie tussen verzoeker en de politie wijst de Nationale ombudsman op het belang om duidelijke, realistische afspraken te maken. Over de wijze waarop het contact tussen verzoeker en de politie in de toekomst zal plaatsvinden dient geen enkel misverstand te kunnen ontstaan. De afspraken na het eerste gesprek tussen verzoeker en de teamchef waren onvoldoende helder. De door de groepschef gemaakte afspraken naar aanleiding van zijn gesprek met verzoeker op 27 mei 2011 zijn daarentegen helder en niet mis te verstaan:

"... Wij gaan er vanuit dat contact tussen u de politie tot het minimum beperkt kan blijven. Wel wordt u van harte uitgenodigd om contact met de politie op te nemen, wanneer u dit

noodzakelijk acht.

Wanneer u zich schuldig maakt aan een ernstig misdrijf en hier bij de politie aan aangifte van binnenkomt, dan is er de mogelijkheid dat u in uw woning wordt aangehouden en overgebracht naar het politiebureau. Wanneer er aangifte tegen u wordt gedaan van een misdrijf, dan wel een poging daartoe, wordt u telefonisch dan wel schriftelijk aan het bureau van de politie uitgenodigd. U geeft dan gevolg aan deze uitnodiging. Uiteraard vervult u hierin geen uitzonderingspositie. Deze regelgeving geldt voor een ieder. In het kader van ons gesprek leek het mij zinvol een en ander schriftelijk aan u te bevestigen...".

Met deze afspraak benadrukt de groepschef dat het uitgangspunt van de politie is dat verzoeker behandeld wordt zoals iedere andere burger. Dit is naar verzoeker een duidelijk signaal en in overeenstemming met hetgeen een burger van de politie kan en mag verwachten.

De Nationale ombudsman stelt vast dat de afspraken tussen verzoeker en de politie zoals die op schrift zijn gesteld na het gesprek met de groepschef in mei 2011 niets aan duidelijkheid te wensen overlaten. Nu verzoeker zelf geen prijs stelt op bemoeienis van de buurtagent en er onvoldoende draagvlak bestaat voor het vinden van een gezamenlijke oplossing voor de problematiek tussen hem en zijn bureaus kan hij niet meer van de politie verwachten dan zoals is beschreven in de aan hem gerichte brief van 27 mei 2011.

Er is de Nationale ombudsman niet gebleken dat er sprake was van afspraken tussen verzoeker en de politie die niet of niet juist werden nageleefd. Het vereiste van betrouwbaarheid is dus niet geschonden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Schriftelijk excuus over inhoud e-mail

Het is de Nationale ombudsman niet duidelijk waarom de politie volhardt in het standpunt dat voor de inhoud van de e-mail van de buurtagent geen schriftelijke excuses behoeven te worden gemaakt. Tijdens de hoorzitting van de Noordelijke Adviesraad Politie verklaarde de groepschef dat tijdens een gesprek met verzoeker in het kader van behandeling van zijn klacht excuses zijn aangeboden voor het onprofessionele e-mailbericht van de buurtagent. Verzoeker ontkende echter bij de Noordelijke Adviesraad dat hem excuses waren aangeboden. In zijn advies aan de korpsbeheerder stelt de Adviesraad dat de inhoud van het e-mailbericht blijkt geeft van een eenzijdige benadering door de buurtagent. Dit was reden voor de Adviesraad om de klacht gegrond te verklaren. De Adviesraad stelt expliciet vast dat geen schriftelijke excuses zijn aangeboden. De Nationale ombudsman is van oordeel dat in deze situatie waarin de politie stelt dat zij mondeling excuus heeft aangeboden maar verzoeker dat ontkent, van de politie verwacht mag worden dat zij alsnog schriftelijk excuus aanbiedt voor de inhoud van de gewraakte

e-mail. Een schriftelijk excuus had onnodige escalatie en voortzetting van klachtenprocedures kunnen voorkomen.

Door dit niet te doen heeft de politie niet eerlijk en oprecht gehandeld en daarmee het vereiste van de-escalatie geschonden.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klachten over de gedragingen van het regionale politiekorps Fryslân zijn ongegrond op het punt van het nakomen van afspraken over het contact tussen de politie en verzoeker na 23 augustus 2011 en gegrond ten aanzien van het uitblijven van schriftelijk excuus voor een reeds door de korpsbeheerder gegrond verklaarde klacht wegens strijd met het vereiste van de-escalatie.

Slotbeschouwing

Burenruzies en de politie

De klachten van verzoeker staan niet op zichzelf, maar dienen te worden gezien tegen het licht van de kenmerken van een slepend burencollict. Als partijen niet in staat zijn om het probleem zelf tot een oplossing te brengen ontstaat een patroon waarbij elk incident leidt tot aangiften over en weer en vervolgens tot steeds nieuwe klachten over de opstelling van de politie. Als een aangifte al tot strafrechtelijke vervolging leidt, betekent dat doorgaans niet het einde van het conflictgedrag. Dit geldt eveneens voor de uitkomst van een klachtenprocedure. In dit geval leidde het gegrond verklaren van verzoekers klachten vrijwel direct tot een nieuwe klacht. Er is sprake van een patstelling: degenen die verwikkeld zijn in een burenruijie voelen zich in de steek gelaten door de overheid. Bij de overheid ontstaat frustratie omdat partijen de oplossing voor het conflict voortdurend buiten zichzelf zoeken. De Nationale ombudsman acht van belang om bij de beoordeling van gedragingen van de overheid in een slepend burencollict rekening te houden met de factoren die een dergelijk conflict kenmerken. De vraag wat de burger in redelijkheid van de overheid kan verwachten is daarbij essentieel. Bij de beoordeling van de wijze waarop de politie heeft bijgedragen tot de-escalatie van het conflict dient de opstelling van de partijen en hun reactie op initiatieven om zelf bij te dragen tot een oplossing van een conflict eveneens te worden meegewogen.

Visie van de Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman acht de volgende aspecten van belang bij het toetsen van de opstelling door de politie in een slepend burencollict.

Is het de taak van de politie om de burger te beschermen c.q. veiligheid te bieden? En als dat het geval is, is de politie dan tekortgeschoten?

De taak van de politie in burenc conflicten is beperkt. Het accent dient zoveel mogelijk te liggen op preventie en hulpverlening. Daardoor kan wellicht in een vroeg stadium erger worden voorkomen.

Hoe ernstig is de situatie? Hebben zich concrete strafbare feiten voorgedaan en kan worden vastgesteld dat de politie zich bij voorbaat partijdig opstelt?

Indien een conflict ondanks (herhaalde) bemiddelingspogingen toch escaleert en er sprake is van een redelijk vermoeden van strafbare feiten dan behoort het tot de taak van de politie om daartegen op te treden. Dit kan onder andere door het opnemen van aangifte. Vervolgens is het aan de officier van justitie om een beslissing te nemen of de verdachte zal worden vervolgd.

Had van de politie verwacht kunnen en mogen worden dat een burger op professionele wijze is verwezen naar buurtbemiddeling?

Wat mag verzoeker van de politie verwachten?

Het belang van verzoeker is dat zijn meldingen en aangiften serieus worden genomen door de politie en dat daar indien nodig actie op wordt ondernomen, maar vooral ook dat voor hem duidelijk is wat hij van de politie mag verwachten. Het belang van de politie is er in gelegen dat een goede communicatie met verzoeker en de andere betrokkenen in het conflict plaatsvindt, maar dat er niet nodeloos wordt geïnvesteerd in zaken waarvan geen effect meer is te verwachten.

Het is de Nationale ombudsman niet gebleken dat de politie, gelet op haar taak ernstig tekortgeschoten is waar het gaat om het bieden van veiligheid en bescherming.

Aangiften/partijdigheid

Van concrete strafbare feiten is door de politie van beide partijen aangifte opgenomen en proces-verbaal opgemaakt. Het onderzoek van de Nationale ombudsman geeft geen concrete aanwijzingen dat deze aangiften niet volgens de reguliere weg zijn afgehandeld. Een van de aangiften van verzoeker is opgelegd. Daarover is verzoeker geïnformeerd. De overige aangiften zijn gevoegd bij de andere zaken en doorgezonden aan het Openbaar Ministerie. Over de wijze waarop de aanhouding van verzoeker op 16 april 2011 is verlopen heeft de korpsbeheerder geoordeeld dat er sprake is geweest van disproportioneel handelen. Hij achtte de klacht gegrond. Dit gold eveneens voor de inhoud van de e-mail van de buurtagent die door de Adviesraad als vooringenomen werd gekwalificeerd. Gedragingen die reeds door de korpsbeheerder als gegrond zijn aangemerkt zijn geen onderwerp van onderzoek voor de Nationale ombudsman.

Verwijzen naar bemiddeling?

Verzoeker heeft van het begin af aan de politie laten weten geen prijs te stellen op bemoeienis van de buurtagent. In de weergave van het gesprek met de teamchef staat ook letterlijk dat de buurtagent opdracht heeft gekregen zich terughoudend op te stellen en te verwijzen naar de hulpverlening en/of de gemeente.

Vaststaat dat verzoeker al dan niet op eigen initiatief een gesprek heeft gevoerd met de burgemeester over zijn problemen. Ook heeft de woningbouwvereniging een poging gedaan om partijen afspraken te laten maken. Voor de betrokken instanties werd al snel duidelijk dat hier sprake is van een buurtconflict waarbij mediation geen soelaas biedt. Als een van de partijen (los van de schuldvraag) niet openstaat voor een gesprek en geen verantwoordelijkheid neemt voor de oplossing van hun eigen problemen kan van de politie niet veel meer verwacht worden dan dat tijd en aandacht wordt besteed aan meldingen voor zover de prioriteit die de politie nu eenmaal moet stellen dat toelaat. De Nationale ombudsman stelt vast dat met name de afspraken die verzoeker met de groepschef heeft gemaakt op 27 mei 2011 ervan getuigen dat er voldoende aandacht en betrokkenheid is voor de problematiek die speelt.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer